

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Brně rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Zuzany Bystřické a soudců Mgr. Petra Pospíšila a JUDr. Faisala Husseiniho, Ph.D., v právní věci

žalobkyně: **A. M.**
zastoupená advokátem Mgr. Miroslavem Michajlovičem
sídlem Masarykovo náměstí 128/3, 767 01 Kroměříž

proti
žalovanému: **Krajský úřad Zlínského kraje**
sídlem třída Tomáše Bati 21, 761 90 Zlín

za účasti osob zúčastněných na řízení:

1. V. Č.
2. A. Č.

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 2. 7. 2019, č. j. KUZZL 20050/2018, sp. zn. KUSP 20050/2018/DOP/JD

takto:

- I. Žaloba **se zamítá**.
- II. Žalobkyně **nemá** právo na náhradu nákladů řízení.
- III. Žalovanému **se nepřiznává** náhrada nákladů řízení.
- IV. Osoby zúčastněné na řízení **nemají** právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

I. Vymezení věci

1. Rozhodnutím ze dne 22. 1. 2018, č. j. 00382/2018/POZ, sp. zn.: 1/2013, Úřad městyse Pozlovice coby silniční správní úřad rozhodl podle § 29 odst. 3 zákona č. 13/1997,

o pozemních komunikacích, ve věci návrhu V. Č. (osoby zúčastněné na řízení 1.) ze dne 10. 6. 2013 na nařízení odstranění nepovolených pevných překážek (dvě kari sítě, dva kovové sloupky a navážka zeminy) z veřejně přístupné účelové pozemní komunikace na pozemku parc. č. X v katastrálním území P., obec P. (pozn.: všechna níže v textu uváděná parcelní čísla se vztahují k pozemkům nacházejícím se v tomto katastrálním území, soud tedy dále nebude informaci o katastrálním území u jednotlivých parcelních čísel, vyjma nutných citací, uvádět).

2. K podanému odvolání žalovaný v záhlaví označeným rozhodnutím změnil rozhodnutí silničního správního úřadu tak, že žalobkyni uložil povinnost „do 30 dnů od právní moci tohoto rozhodnutí odstranit z pozemku parc. č. X v obci a katastrálním území P., jehož povrch byl rozhodnutím Úřadu městyse Pozlovice ze dne 31. 1. 2011, č. j. DP/693/10 deklarován jako veřejně přístupná účelová komunikace (ta je zakreslena zvýrazněním na geometrickém plánu Ing. K. H. ze dne 1. 2. 2010, č. 1144-21/2010), následující nepovolené pevné překážky: a) dvě karisítě a dva kovové sloupky označené červenou čarou, a body 7 a 8 a 9 na Zaměření skutečného stavu ze dne 4. 9. 2014 vyhotoveného Geodetickou kanceláří Uherský Brod - Ing. P. Č. a L. B., b) navážku zeminy nacházející se na části tohoto pozemku, jak je vyznačeno černým šrafováním a ohraničeno body 1, 1000-2 a 1071-3220 v Geometrickém plánu Ing. K. H. ze dne 1. 2. 2010, č. 1144-21/2010, a to tak, aby výsledný stav terénu odpovídal nákresu Ing. S. J., přičemž Zaměření skutečného stavu ze dne 4. 9. 2014 provedené Geodetickou kanceláří Uherský Brod, č. 271/2014, Geometrický plán Ing. K. H. ze dne 1. 2. 2010, č. 1144-21/2010, a situační nákres Ing. S. J. z prosince 2015 tvoří nedílnou součást tohoto rozhodnutí“. Manžel žalobkyně, jemuž byla tato povinnost původně uložena, v průběhu odvolacího řízení zemřel. Ve zbytku žalovaný odvolání zamítl a rozhodnutí silničního správního úřadu potvrdil.

II. Shrnutí argumentů obsažených v žalobě

3. Ve včas podané žalobě žalobkyně předně namítala, že se správní orgán při svém rozhodování neřídil základními zásadami své činnosti (zejména § 2 odst. 3, 4 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád). Navíc zneužil svého postavení, neboť exemplární případ občanskoprávního sporu počal řešit cestou správního postupu a nahradil tak aktivitu účastníků, resp. jejich povinnost bdělosti ke svým právům, a to zejména na straně navrhovatelů, manželů Č. V daném případě byla ingerence správního orgánu zcela vyloučena.
4. Rozhodnutí odstranit překážku z místa, které je sice formálně veřejně přístupnou komunikací, ale které není veřejností užívána ani nemá tendenci ji využívat, je zneužitím institutu správního řízení a je v rozporu se základními zásadami správního řízení. I z tohoto důvodu je rozhodnutí vedeno přepjatým formalismem. Pokud je rozhodnutí správního orgánu o deklaraci veřejně přístupné komunikace ústavně konformním omezením vlastnického práva (byť zde s četnými vadami), pak městys Pozlovice již svým aktuálně napadaným rozhodnutím jde formalismem za tuto ústavně přijatelnou hranici, a to v celém rozsahu jeho rozhodnutí. Ačkoliv žalovaný skutkový stav plně přijal a dané rozhodnutí staví do roviny prakticky jen formálního aktu, řízení zahájené na návrh mělo být zastaveno, a žalovaný, pokud už k němu rozhodnutí silničního správního úřadu doputovalo, se měl důsledně zabývat předně nikoliv skutkovou, ale zejména právní podstatou tohoto řízení a pravomocí tohoto úřadu o této věci vůbec rozhodovat. Napadené rozhodnutí není činěno ve prospěch veřejného zájmu, nýbrž je zájmem jediného subjektu (navrhovatelky), což sice není ve správním rozhodování vyloučené, avšak

s ohledem na okolnosti případu a zřejmý zásah správního orgánu do vlastnického práva účastníků řízení, by takové rozhodnutí nemělo požívat ochrany.

5. Silniční správní úřad na základě zcela nepřímých a nepřesvědčivých důkazů věc uzavřel tak, že manžel žalobkyně navezl předmětnou zeminu na dotčený pozemek, a učinil tak úmyslně v důsledku negativních vztahů s navrhovatelkou. Takový závěr je v rozporu se soudní judikaturou, kdy nelze z povahy osoby či z jejího vztahu s jiným dovozovat, že je pachatelem nějakého jednání. Rozhodnutí, kterým je zasahováno do vlastnického práva, nelze postavit na domněnce negativních vztahů, a z toho vyplývajícího úmyslného škodlivého jednání, které nebylo nijak prokázáno. I kdyby k němu v minulosti došlo, nelze je vztahovat na aktuální případ. Správní orgán se měl vyvarovat spekulací a nenahrazovat důkazní nouzi na své straně domněnkami, které jsou navíc trvale v jeho rozhodování směřovány v neprospěch účastníka řízení – manžela žalobkyně (aktuálně žalobkyně).
6. Stejně tak je nepřezkoumatelnou a hypotetickou úvahou skutečnost, že je třeba odstranit i kari sítě, neboť by později mohly zasáhnout do vozovky (stav hypotetický). Takové extenzivní uvažování správního orgánu je nezákonné a opět přesahuje základní meze a zásady správního řízení. Pokud předměty nezasahují do profilu komunikace (což správní orgán potvrzuje), a navíc chrání jiné vlastnictví účastníka řízení, pak je zcela bezprecedentní trvat na jejich odstranění. Pokud správní orgán odůvodňuje nutnost odstranění kari sítí tím, že brání uvedení vozovky do původního stavu, pak je taková úvaha v rozporu s tím, co je důsledkem tohoto rozhodnutí. Předjímat, že by odstranění zeminy nemohla žalobkyně realizovat a že je třeba jí nařídit i odstranění sítí, je velmi výrazným pochybením správního orgánu.
7. Žalobkyně zpochybňuje otázku existence veřejně přístupné účelové komunikace na jejím pozemku parc. č. X. K tomu odkázala na judikaturu k problematice vzniku a existence veřejně přístupné účelové komunikace. Žalobkyně, ani jiné oprávněné osoby, nikdy nedaly ani konkludentní souhlas, naopak se bránily proti deklaratornímu rozhodnutí správního orgánu, tudíž projevily aktivní nesouhlas, který je judikaturou vyžadován, aby bylo možno kvalifikovaně prohlásit, že souhlas vlastníka nebyl dán. Není splněna ani podmínka nezbytné komunikační potřeby vlastníků nemovitostí. Nejen navrhovatelka, ale též správní orgán v rozhodnutí potvrzuje, že daná cesta není již několik let využívána. Účelová komunikace zaniká, když vyjde z užívání. Pokud tak byl pozemek parc. č. X rozhodnutím deklarován jako veřejně přístupná účelová komunikace, pak je takové rozhodnutí nesprávné a v rozporu s judikaturou. Rozhodnutí nemá konstitutivní účinky, nýbrž pouze deklaruje určitý stav, není vyloučena jeho změna. Pokud byly správnímu orgánu v řízení o odstranění překážky známy nové skutečnosti, zejména, že pozemek není již využíván, pak měl jako předběžnou otázku posoudit, zda je nadále udržitelné deklaratorní rozhodnutí o existenci veřejně přístupné účelové komunikace. Pokud by nebylo, v tu chvíli by předmětná zemina, která pro správní orgán představuje „překážku“, nespádala do režimu § 19, resp. § 29 zákona o pozemních komunikacích, a řízení mělo být zastaveno, neboť by přesáhlo rozhodovací pravomoc správního orgánu.
8. Ze spisového materiálu vyplývá, že došlo toliko ke srovnání a úpravě terénu pozemku žalobkyně do jeho původního stavu. Stavební úpravu na pozemku v soukromém vlastnictví, byť v režimu veřejně přístupné účelové komunikace, je třeba odlišit od vytvoření překážky na takovém pozemku. Uvedením terénu do původního stavu nedošlo

k zneprístupnění pozemku, jeho obecné užívání není dotčeno (viz § 19 odst. 1 zákona o pozemních komunikacích). Zeminu nelze mít za překážku, tu by mohla tvořit v případě, že je zemina samovolně a bezdůvodně navezena uprostřed komunikace. Uživatel se musí přizpůsobit stavebnímu stavu a dopravně technickému stavu dotčené pozemní komunikace. V napadených rozhodnutích se neprojevuje základní úvaha o tom, zda „pevná překážka“ ovlivnila vlastnosti účelové komunikace § 19 odst. 1 zákona o pozemních komunikacích, resp. obecné užívání. Rozhodnutí jsou neúplná a nesprávná. Stejně tak se správní orgán nevypořádal s tím, kdy vlastně veřejně přístupná účelová komunikace vznikla. Rozhodnutí ze dne 31. 1. 2011, č. j. DP/693/10, je s ohledem na jeho účinky toliko utvrzením pro uživatele, že daný pozemek parc. č. X je veřejně přístupnou účelovou komunikací. Tato komunikace ovšem vzniká ze zákona po splnění všech zákonných podmínek. Nelze vztahovat stav a konfiguraci terénu na dobu vydání rozhodnutí. Pokud totiž původní stav pozemku byl tvořen svahem, jako nyní, pak sice není vyloučeno, aby byl považován za účelovou komunikaci, nicméně by to mělo vliv na charakter obecného užívání takové účelové komunikace.

9. Silniční správní úřad se tedy nedostatečně zabýval původní konfigurací předmětného pozemku a způsobem jakým byl využíván v době udělení konkludentního souhlasu předchozího vlastníka paní G. Ta však k otázce svého postojе k pozemku v předmětném řízení nebyla vyslechnuta a správní orgán souhlas pouze dovodil. O skutečnosti, že byl terén upraven, svědčí také to, že je zcela nesporné, že stavbě garáže předcházelo odstranění zeminy, což bylo provedeno stavebníky v průběhu podzimu 2006. O tomto existuje i fotografická dokumentace. Skutečnost, že si manželé Č. postavili vrata garáže do pozemku parc. č. X, jde plně k jejich tíži a nemohou se dovolávat obecného užívání ve smyslu vjezdu do své garáže.
10. Z uvedených důvodů žalobkyně navrhla, aby soud napadená rozhodnutí zrušil.

III. Vyjádření žalovaného k žalobě

11. Ve vyjádření k žalobě ze dne 31. 10. 2019 žalovaný uvedl, že žalobkyně uplatnila tytéž námítky již v odvolání, s kterými se v odůvodnění napadeného rozhodnutí řádně vypořádal. Existenci veřejně přístupné účelové komunikace dokládá rozhodnutí Úřadu městysе Pozlovice ze dne 31. 1. 2011, č. j. DP/693/10, které bylo potvrzeno rozhodnutím odvolacího orgánu ze dne 23. 5. 2011, č. j. KUZL 20644/2011. Žalobu proti tomuto rozhodnutí žalobkyně, její manžel ani nikdo jiný nepodal. Předmětný pozemek připadl do výlučného vlastnictví žalobkyně, a proto právě jí byla uložena povinnost odstranit ve výroku I. rozhodnutí silničního správního úřadu označené nepovolené překážky z veřejně přístupné účelové komunikace jako jedinému vlastníkovi předmětného pozemku. Žalovaný nesouhlasí ani s názorem žalobkyně, že se jedná o ryze občanskoprávní spor, pokud manžel žalobkyně prokazatelně umístil bez souhlasu příslušného silničního správního úřadu pevnou překážku na účelovou komunikaci a v její bezprostřední blízkosti tak, že zasahuje do průjezdního profilu a brání pokojnému obecnému užívání této komunikace, a takto jednal v rozporu s právními předpisy. Silniční správní úřad totiž nepovolil umístění jakékoliv pevné překážky na shora uvedenou účelovou komunikaci. Postupoval tedy správně, pokud zahájil řízení o odstranění nepovolených překážek z této veřejně přístupné účelové komunikace. Za situaci, kdy pozemek parc. č. X není plně využíván, může zcela jistě chování žalobkyně a jejího manžela, kteří umístili před vjezd do garáže manželů Č. nepovolené překážky, přičemž tento stav trvá doposud. Žalovaný

považuje svůj postup i postup silničního správního úřadu ve věci za formálně správný a plně v souladu se zásadami správního úřadu a ostatními předpisy.

IV. Vyjádření osob zúčastněných na řízení k žalobě

12. Ve vyjádření k žalobě ze dne 3. 10. 2019 osoby zúčastněné na řízení 1. a 2. uvedly, že s žalobou nesouhlasí. Některá vyjádření žalobkyně jsou nepravdivá a zavádějící, což mohou doložit fotodokumentací a písemně.

V. Posouzení věci

13. Soud, v souladu s § 51 odst. 1 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (dále též „s. ř. s.“), bez nařízení jednání, přezkoumal v mezích žalobních bodů napadené rozhodnutí, jakož i rozhodnutí silničního správního úřadu včetně řízení předcházejících jejich vydání, a shledal, že **žaloba není důvodná**.
14. Předmětem soudního přezkumu je rozhodnutí o nařízení odstranění překážky z veřejně přístupné pozemní komunikace podle § 29 odst. 3 zákona o pozemních komunikacích. Stěžejní částí žaloby se však stalo tvrzení žalobkyně, že předmětná cesta již není jako veřejně přístupná účelová komunikace užívána, resp. že správní orgán měl její existenci posoudit jako předběžnou otázku.
15. Ze správního spisu vyplývají následující, pro věc podstatné, skutečnosti. Žalobkyně vlastní pozemek parc. č. X v katastrálním území P., na kterém byla rozhodnutím silničního správního úřadu ze dne 31. 1. 2011, č. j. DP/693/10, deklarována veřejně přístupná účelová komunikace. Na základě návrhu V. Č. (majitelky sousedních nemovitostí vč. garáže, osoba zúčastněná na řízení 1.) ze dne 10. 6. 2013 bylo zahájeno řízení o odstranění nepovolených pevných překážek z veřejně přístupné účelové komunikace na předmětném pozemku parc. č. X, a to hromady zeminy na části pozemku parc. č. X která byla umístěna před vraty garáže bez č. p./č. e., na pozemcích parc. č. st. X a st. X a železné zábrany z kari sítě, jíž je přehrazen pozemek parc. č. X v místech od okraje vrat garáže bez č. p./č. e. na pozemcích parc. č. st. X a st. X k hranici pozemku parc. č. X. Podle tvrzení V. Č. bylo umístěním překážek manželem žalobkyně, J. M., znemožněno užívání této účelové komunikace, která jako jediná slouží k přístupu k vratům její garáže. Předmětná garáž, která byla kolaudována v roce 2009, se přitom nachází na pozemku parc. č. X, a vrata garáže jsou situována na pozemek parc. č. X a X. Správní orgán následně provedl dne 13. 10. 2013 a 14. 12. 2015 místní šetření, při kterých zjistil, že se v části před garáží skutečně nachází terénní zvýšenina z hlíny, která brání otevření garáže a vjezdu do ní, a dále zde byly umístěny sloupky a kari sítě. Žalobkyně se k věci mj. vyjádřila tak, že majitelce garáže nebylo povoleno odbagrovat zeminu nacházející se před garáží, tedy na pozemku parc. X (viz např. str. 4 protokolu o ohledání ze dne 31. 10. 2013). Z protokolu o ústním jednání ze dne 1. 9. 2014 dále vyplývá, že manžel žalobkyně byl vlastníkem železných sloupků i kari sítí na pozemku parc. č. X. Dále je ve spise založen *Zápis o kontrole vodovodní a kanalizační přípojky k rodinnému domu A. a J. M. na P. 331, P.*, ze dne 6. 8. 2007, a fotografie, které jsou datovány k 3. 8. 2008. Z nich je zřejmé, že ačkoliv byla část komunikace navazující na pozemek parc. č. X svažitá, přístup do garáže byl zajištěn. Ve výše uvedeném zápise je dále uvedeno, že v roce 2007 byly odkryty vodovodní a kanalizační přípojky, které byly poté zajištěny proti zamrznutí položením extrudovaných tepelně-izolačních desek a zasypány vykopanou zeminou (což vyplývá i z protokolu o ústním jednání ze dne 3. 12. 2013 v řízení o odstranění nepovolených překážek). Odkrytí přípojek bylo provedeno za účasti

J. Č., J. M., zástupce obce Pozlovice, projektanta a zástupce Veolia Voda, Zlínská vodárenská a. s.

16. Soud předně uvádí, že úvaha o určení charakteru cesty by za normálních okolností jistě měla být součástí rozhodnutí o odstranění pevné překážky jakožto posouzení předběžné otázky, neboť správní orgány mají primárně povinnost provést posouzení charakteru cesty právě v rámci tohoto řízení. Odborná literatura k tomu uvádí, že silniční správní úřad je povinen v odůvodnění rozhodnutí popsat „zejména to, proč se podle jeho názoru jedná o veřejně přístupnou pozemní komunikaci a jaké kategorie. Jestliže se při tom nemůže opřít o nějaké dřívější správní rozhodnutí – např. rozhodnutí, jímž se deklaruje existence účelové či místní komunikace, nebo rozhodnutí o zařazení sporné cesty do kategorie místních komunikací či silnic – nezbude mu než v rámci řízení o odstranění pevné překážky provést poměrně rozsáhlé dokazování ohledně naplnění znaků veřejně přístupné pozemní komunikace. Pokud je nesouhlas s existencí veřejné cesty důvodem, proč na ni její vlastník protiprávně umístil pevnou překážku – což je v praxi obvyklá situace – dá se očekávat, že právě tímto směrem povede svou procesní obranu. Proto by měl silniční správní úřad závěry o existenci veřejně přístupné pozemní komunikace, které z dokazování vyvodil, vtělit v plném rozsahu do odůvodnění svého rozhodnutí, aby je bylo možno následně přezkoumat.“ (in Černínová, M., Černín, K., Tichý, M.: *Zákon o pozemních komunikacích: komentář*. Praha: Wolters Kluwer, 2015, komentář k § 29; zdroj: aplikace ASPI).
17. V projednávaném případě žalovaný o otázce charakteru předmětné cesty nerozhodoval, neboť na základě již dříve vydaného deklaratorního rozhodnutí o určení existence veřejně přístupné účelové komunikace ze dne 31. 1. 2011, č. j. DP/693/10, konstatoval, že se jedná o veřejně přístupnou účelovou komunikaci. Dle soudu je takový postup logický. Pokud se silniční správní úřad v samostatném správním řízení již dříve zabýval otázkou, zda se na předmětných pozemcích nachází veřejně přístupná účelová komunikace či nikoliv, byl svými závěry učiněnými v tomto řízení ohledně povahy předmětného pozemku vázán a nemusel, resp. ani nemohl o věci rozhodovat znovu. Tomuto primárnímu rozhodnutí svědčí presumpce správnosti. Je sice pravdou, že úřad může vést nové řízení a otázku samotné existence pozemní komunikace znovu podrobně zkoumat, ovšem pouze za předpokladu, že žadatelé prokáží změnu poměrů. Jedině splnění této podmínky představuje prolomení tzv. překážky věci rozhodnuté – srov. rozsudek Krajského soudu v Hradci Králové, pobočky Pardubice, ze dne 10. 4. 2013, č. j. 52 A 67/2012 - 38 (viz Černínová, M., Černín, K., Tichý, M.: *Zákon o pozemních komunikacích: komentář*. Praha: Wolters Kluwer, 2015, komentář k § 2; zdroj: aplikace ASPI). Pokud žalobkyně v této souvislosti odkazovala na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 22. 1. 2015, č. j. 8 As 36/2014-68, pak i z něj vyplývá, že „[D]omáhá-li se žadatel vydání nového deklaratorního rozhodnutí o existenci účelové komunikace, musí tvrdit skutečnosti, které odůvodňují zahájení nového řízení. Takovou skutečností může být změna dopravního významu nebo určení pozemní komunikace v době od právní moci předchozího rozhodnutí. Naopak nestačí tvrzení vztahující se k nedostatku znaků účelové komunikace, pokud tyto nedostatky měly existovat již v době vydání původního rozhodnutí.“ (viz odst. 29 tohoto rozsudku; rozhodnutí Nejvyššího správního soudu jsou dostupná na www.nssoud.cz).
18. Dle správního spisu ovšem žalobkyně či její manžel změnu poměrů netvrdili. Žalobkyně zpochybňovala splnění primárních podmínek pro vznik této komunikace, tj. 1) souhlas předchozího vlastníka předmětných pozemků, paní G., k užívání cesty, a 2) aspekt obecného užívání. Tyto znaky ovšem byly silničním správním úřadem posuzovány a tyto

námítky vypořádány již v řízení o existenci veřejně přístupné účelové komunikace. Ostatně, jak je uvedeno výše, k vydání nového deklaratorního rozhodnutí o existenci účelové komunikace nestačí tvrzení vztahující se k nedostatku znaků této komunikace, pokud měly existovat již v době vydání původního rozhodnutí. V projednávaném případě tak správní orgány neměly důvod tuto otázku zkoumat znovu a postupovaly správně, pokud v rozhodnutí na existenci pravomocného rozhodnutí o účelové komunikaci pouze odkázaly. Zde je navíc nutno zdůraznit, že ačkoliv žalobkyně a její manžel byli účastníky řízení týkajícího se deklarace účelové komunikace, proti rozhodnutí odvolacího orgánu nijak nebrojili. Lze tedy shrnout, že námítky směřující proti samotnému rozhodnutí o existenci veřejně přístupné účelové komunikace se ocitají mimo výše naznačený zákonný rámec přezkumu v nyní projednávané věci, neboť stejně tak jako v případě garáže, kterou žalobkyně označuje jako „černou stavbu“, nelze než konstatovat, že ta není předmětem projednávané věci. Tím je pouze posouzení rozhodnutí o nařízení odstranění překážky z pozemní komunikace podle § 29 odst. 3 zákona o pozemních komunikacích. V tomto směru je tedy třeba posuzovat relevantnost uplatněných žalobních námitek.

19. Pokud pak žalobkyně tvrdila, že navezením zeminy došlo toliko ke srovnání a úpravě terénu pozemku do jeho původního stavu, a nejedná se tedy o vytvoření překážky, soud k tomu uvádí následující. Z podkladů ve správním spise je zřejmé, že zemina se ve větší či menší míře v průběhu let 2007 až 2011 odvážela a navážela na předmětný pozemek, a to ať již z důvodu stavby garáže nebo při zajištění přípojek. Soud se však ztotožňuje se závěrem silničního správního úřadu, že „původní stav“ předmětné komunikace je třeba v daném případě zkoumat ke stavu deklarace této veřejně přístupné účelové komunikace, tedy k 31. 1. 2011, nikoli kdykoliv v minulosti (viz str. 10 odst. 6 rozhodnutí silničního správního úřadu). Pro věc je tedy podstatné to, že v době deklarace veřejně přístupné účelové komunikace (rozhodnutím silničního správního úřadu ze dne 31. 1. 2011, č. j. DP/693/10) užívání této cesty nebylo žádnou překážkou znemožněno. Ze správního spisu dále jasně vyplývá, že zemina byla navezena až po deklaraci veřejně přístupné účelové komunikace (viz porovnání fotografií z roku 2008 na č. l. 279 a fotografie z 3. 10. 2011 na č. l. 285) a předmětné překážky vč. zeminy později bránily otevřít vrata garáže, a tím celkově užívání předmětné komunikace. Charakterem překážek se správní orgány podrobně zabývaly, silniční správní úřad na str. 9 svého rozhodnutí a žalovaný na str. 10 napadeného rozhodnutí. Z napadených rozhodnutí je dále patrné, proč správní orgány dospěly k závěru, že předmětné překážky na danou komunikaci instaloval manžel žalobkyně (viz str. 8 rozhodnutí silničního správního úřadu a str. 12 a 13 napadeného rozhodnutí). Pokud je tedy smyslem právní úpravy v § 29 odst. 3 zákona o pozemních komunikacích zabránit situacím, kdy překážka, ať už spojená pevně se zemí (např. plot, sloupek) nebo volně přemístitelná (hromada štěrku, zeminy apod.) brání, resp. blokuje, užívání této cesty, pak silniční správní úřad postupoval v souladu se zákonem, pokud zahájil řízení o návrhu na odstranění překážek z této veřejně přístupné účelové komunikace.
20. Žalobkyně dále namítala, že rozhodnutí správního orgánu trpí zásadní vadou, neboť ani v rozhodnutí silničního správního úřadu ani odvolacího orgánu se neprojevuje základní úvaha o tom, zda „pevná překážka“ ovlivnila vlastnosti účelové komunikace § 19 odst. 1 zákona o pozemních komunikacích. K tomu soud uvádí, že smyslem napadeného rozhodnutí je umožnit nerušené užívání veřejně přístupné účelové komunikace, jejíž existence byla deklarována. V projednávaném případě silniční správní úřad dostatečným způsobem zjistil skutkový stav věci a odůvodnil, proč právě navezením zeminy a instalací

sloupků a kari sítí došlo ke znemožnění užívání veřejně přístupné účelové komunikace, a jedná se tedy o překážky ve smyslu § 29 zákona o pozemních komunikacích (viz str. 6 odst. 3 rozhodnutí silničního správního úřadu). Lze dodat, že zákonem stanovený a jediný možný postup pro instalování pevných překážek na účelovou komunikaci je poměrně jasně vymezen v § 7 odst. 1 zákona o pozemních komunikacích, tedy až po rozhodnutí příslušného silničního správního úřadu po projednání s Policií České republiky. Nelze ho nahrazovat nedovolenou instalací překážky a dodatečným odůvodněním, že je umístění této překážky na danou komunikaci účelné. Pokud tak vlastník komunikace nerespektuje oprávnění ostatních uživatelů a svým svémocným přehrazením nebo umístěním překážky na takové komunikaci brání jejímu užívání, pak je silniční správní úřad oprávněn k vydání rozhodnutí o nařízení odstranění nepovolené pevné překážky z této komunikace podle § 29 odst. 3 zákona o pozemních komunikacích.

21. Soud dále nemůže přisvědčit námitce žalobkyně, že celá věc měla být řešena jako občanskoprávní spor. Z ničeho nevyplývá, že by se v případě předmětné komunikace jednalo o cestu existující na základě soukromoprávního režimu jako je např. věcné břemeno nebo výprosa, nýbrž jde o veřejně přístupnou účelovou komunikaci, na níž byly umístěny pevné překážky, na jejichž umístění nebylo vydáno povolení. Lze dodat, že Nejvyšší správní soud v rozsudku ze dne 15. 11. 2007, č. j. 6 Ans 2/2007-128, dospěl k závěru, že § 29 odst. 3 zákona o pozemních komunikacích, který svěřuje příslušnému silničnímu správnímu úřadu pravomoc nařídit odstranění pevné překážky z pozemní komunikace, se vztahuje i na veřejně přístupné účelové komunikace. Silniční správní úřad proto postupoval správně, pokud vedl řízení o odstranění této překážky, resp. svou pravomoc tímto nepřekročil, ani tímto postupem neporušil základní zásady správního řízení.
22. Nedůvodná je dále i žalobní výtku, že kari sítě nezasahovaly do profilu komunikace, a je tak zcela bezprecedentní trvat na jejich odstranění. Soud je toho názoru, že silniční správní úřad s odkazem na geodetické zaměření a ohledání pozemků jasně vymezil, kde se kari sítě nachází a jakou částí veřejně přístupné účelové komunikace na parc. č. X prochází, přičemž toto vymezení promítl i do výroku rozhodnutí (viz výrok I. rozhodnutí silničního správního úřadu – „a) dvě karisítě a dva kovové sloupky označené červenou čarou a body 7 a 8 a 9 na Zaměření skutečného stavu ze dne 4. 9. 2014 vyhotoveného Geodetickou kanceláří Uherský Brod – Ing. P. Č. a L. B.“). V tomto ohledu je tak poněkud zavádějící ta část argumentace žalovaného, která pojednává o plotě v těsné blízkosti podél stávající předmětné veřejně přístupné účelové komunikace (viz str. 12 napadeného rozhodnutí). Kdyby se totiž kari sítě nacházely na pozemku parc. č. X nebo na pomezí tohoto pozemku s pozemkem parc. č. X, pak by logicky oddělovaly veřejně přístupnou účelovou komunikaci s částí uzavřenou, veřejnosti nepřístupnou, jak byla tato část komunikace na parc. č. X deklarována rozhodnutím ze dne 31. 1. 2011, č. j. DP/693/10. V odůvodnění tohoto rozhodnutí se na str. 7 navíc výslovně uvádí, že „na uzavření této komunikace kari sítí ze strany pana M. je tak třeba nahlížet jako na uzavření zcela legální“. Tato část odůvodnění žalovaného však nemá vliv na zákonnost rozhodnutí, neboť z rozhodnutí silničního správního úřadu a správního spisu jako celku vyplývá, že se kari sítě a sloupky nachází na veřejně přístupné účelové komunikaci, a že, byť přímo nezasahují do profilu vjezdu do garáže, jejich umístění je natolik nevhodné, že jednak brání užívání této komunikace, a že dříve nebo později dojde k jejich sesunutí, resp. brání uvedení komunikace do původního stavu odvozem navezené zeminy. Dle komentářové literatury

navíc „analogicky lze za pevnou překážku označit i jakoukoliv jinou konstrukci, která – byť není umístěna přímo na vozovce či krajnici – fakticky průjezdní profil dané pozemní komunikace zužuje natolik, že omezuje její dosavadní obecné užívání. Příkladem může být plot nevhodně vystavěný v těsné blízkosti podél stávající pozemní komunikace.“ (Černínová, M., Černín, K., Tichý, M.: *Zákon o pozemních komunikacích: komentář*. Praha: Wolters Kluwer, 2015, komentář k § 29; zdroj: aplikace ASPI).

23. Nad rámec výše uvedeného lze dodat, že závěr žalovaného o tom, že navezení zeminy bylo ze strany manžela žalobkyně, J. M., pouze eskalací vzájemných rozporů s manželou Č., nebyl v řízení přímo prokazován. Dle obsahu správního spisu lze nicméně takové hodnocení motivace jednání považovat za možnost, která poměrně logicky přicházela v úvahu. Každopádně však tento závěr neměl žádný vliv na zákonnost napadených rozhodnutí.
24. Soud proto dospěl k závěru, že v projednávaném případě byly naplněny všechny zákonné předpoklady pro vydání rozhodnutí, kterým silniční správní úřad uložil žalobkyni povinnost předmětné nepovolené pevné překážky, z veřejně přístupné účelové komunikace na pozemku parc. č. X odstranit. Žalobkyní namítaná pochybení v postupu správních orgánů soud nezjistil.

VI. Závěr a náklady řízení

25. Soud tedy shledal námitky žalobkyně neopodstatněnými. Jelikož v řízení nevyšly najevo ani žádné vady, k nimž musí soud přihlížet z úřední povinnosti, zamítl žalobu jako nedůvodnou podle § 78 odst. 7 s. ř. s.
26. O náhradě nákladů řízení bylo rozhodnuto podle § 60 odst. 1 s. ř. s., podle něhož nestanoví-li tento zákon jinak, má účastník, který měl ve věci plný úspěch, právo na náhradu nákladů řízení před soudem, které důvodně vynaložil proti účastníkovi, který ve věci úspěch neměl. Žalobkyně ve věci úspěch neměla, a proto nemá právo na náhradu nákladů řízení. Žalovanému správnímu orgánu, kterému by jinak jakožto úspěšnému účastníku řízení právo na náhradu nákladů řízení příslušelo, náklady řízení nad rámec jeho běžné administrativní činnosti nevznikly.
27. Výrok o náhradě nákladů řízení osob zúčastněných na řízení se opírá o § 60 odst. 5 s. ř. s. V dané věci soud osobám zúčastněným na řízení neuložil žádnou povinnost, přiznání práva na náhradu dalších nákladů řízení pak tyto osoby ani nenavrhovaly.

Poučení:

Proti tomuto rozsudku lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává u Nejvyššího správního soudu. V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Nabytím právní moci tohoto rozsudku pozbývá účinků usnesení ze dne 15. 10. 2019, č. j. 29 A 149/2019-33, jímž Krajský soud v Brně přiznal žalobě odkladný účinek.

Brno 29. června 2021

JUDr. Zuzana Bystřická v.r.
předsedkyně senátu